

Järbo.com

styrelsen@jarbofriskola.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter bastillsyn i Järbo friskola
belägen i Färgelanda kommun

Tillsyn i Järbo friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Järbo.com (802447-8847) under våren 2015. Järbo friskola besöktes av Skolinspektionen den 4 och 5 mars 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Det finns ingen officiell statistik för skolenheten på grund av det låga antalet elever. Enligt rektors skriftliga redogörelse inför tillsynen har kunskapsresultaten varit goda. Alla elever nådde kunskapskraven i årskurs 3 läsåret 2013/14 i ämnena svenska och matematik.

Skolenheten utvärderar kontinuerligt elevernas upplevelse av trygghet och om de utsätts för kränkande behandling. Detta sker bland annat genom en enkätundersökning. De allra flesta eleverna är nöjda, några av eleverna uttrycker oro.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-08-24
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist	

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Vid tillsynen har framkommit att elever och lärare huvudsakligen upplever sin arbetsmiljö som trygg samt att det råder ett öppet och förtroendefullt klimat elever emellan och mellan personal och elever. Dock finns områden som huvudmannen behöver utveckla.

Tillsynen visar att huvudmannen för Järbo friskola brister i att se till att eleverna har tillgång till elevhälsa med alla kompetenser. Elevhälsan kan därmed inte heller fullt ut arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Järbo.com att senast den 24 augusti 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Järbo.com inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen ska se till att eleverna har tillgång till skolläkare samt att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan finnas elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 277) anges t.ex. följande: Elevhälsans fokus ska inte vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

I intervju uppger representanter för huvudmannen att skolan köper in tjänsterna specialpedagog, skolsköterska, skolläkare, kurator och skolpsykolog. Vidare uppger representanterna att elevhälsan som team träffas två till tre gånger per termin och att vissa professioner är inkallade oftare. Enligt representanter för huvudmannen arbetar kuratorn förebyggande med personalen genom att utbilda dem i värdegrundsfrågor.

Rektor uppger vid intervju att elevhälsoteamet träffas vid tre tillfällen per termin. Enligt rektor har skolan diskuterat kring att de ska ha en hälsovecka och att de ska involvera skolsköterskan i ett förebyggande arbete kring ätstörningar och övervikt. Vidare uppger rektor att kuratorn främst arbetar med individärenden och att alla elever har tillgång till kurator men att kontakten går genom rektor. Vidare uppger rektor att specialpedagogen kommer till skolan vid behov och att rektor ser specialpedagogen som en stöttning till elever, lärare och rektor.

Representanter för elevhälsan uppger att rektor inte har angivit någon strategi för elevhälsans arbete. De uppger att de kanske inte uppmärksammat skollagen, men anser att de arbetar med den andemeningen.

Enligt kuratorn domineras arbetet av att hantera uppkomna situationer, men att det också förekommer förebyggande arbete genom utbildning av personal. Skolsköterskan uppger att hon arbetar med hälsosamtal och hälsokontroller, att tiden räcker till basprogrammet, men inte så mycket mer. Enligt specialpedagogen har hon en handledande roll, gör observationer för att utveckla skolmiljön, men också observationer av specifika elever. Specialpedagogen uppger att det förebyggande arbetet exempelvis handlar om arbetet med likabehandlingsplanen.

Vid intervju uppger skolsköterskan att det saknas skolläkare vid skolenheten. Vidare framkommer att tjänsten tidigare har köpts genom Färgelanda kommun men att det detta läsår saknas skolläkare i Färgelanda kommun. Enligt skolsköterskan har det funnits tillgång till skolläkare i Färgelanda kommun tillfälligt, januari till mars, detta läsår men då riktades skolläkaren enbart till en av de kommunala skolorna.

Av Skolinspektionens utredning framgår att eleverna vid Järbo friskola vid tiden för tillsynen saknar tillgång till skolläkare eftersom den skolläkare som kan köpas in genom kommunen inte har funnits tillgänglig för eleverna vid skolenheten. Det framgår vidare, enligt uppgift från både rektor och elevhälsa, att elevhälsans arbete till stor del är inriktad på enskilda elevärenden genom att kuratorn främst hanterar uppkomna situationer kopplat till enskilda individer samt att skolsköterskans tid inte räcker till så mycket mer än basprogrammet. Således framgår det av utredningen att elevhälsan inte används främst förebyggande och hälsofrämjande på skolenheten. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen för Järbo friskola inte ser till att alla elever har tillgång till samtliga kompetenser i skolans elevhälsa och inte heller att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till föreläggande som ingripande

Den ideella föreningen Järbo.coms verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Den ideella föreningen Järbo.com föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan

underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till

Beslut

2015-04-24
8 (11)

Dnr 44 - 2014:7952

bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

Beslut

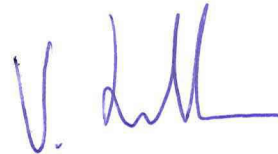
2015-04-24
9 (11)

Dnr 44 - 2014:7952

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Beslutsfattare

Vendela Lekander
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Järbo friskola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Järbo friskola

Järbo friskola är en fristående skola med förskoleklass och grundskolans årskurser 1-4. Huvudman för skolan är den ideella föreningen Järbo.com (organisationsnummer 802447-8847). Huvudmannen har genom beslut den 7 december 2010 (dnr 31-2010:1721), den 21 mars 2011 (dnr 31-2011:650) och den 21 maj 2013 (dnr 31-2013:497) godkännande för förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6 samt fritidshem. Skolan leds av en rektor och har totalt 42 elever.

Skolinspektionen har inför tillsynen kontaktat Färgelanda kommun för att få information om hur kommunen utövar sin rätt till insyn i skolan. Av kommunens redovisning framgår att kommunen under 2014 träffat den fristående grundskolan i syfte att skapa kontakt och diskutera gemensamma frågor.